

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 April 1879, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens Enskilda Utskotts Betänkande N:o 1, i anledning af en utaf Herr C. A. Larsson väckt motion, N:o 123, angående tillägg till den för Kammaren gällande arbetsordning.

Under åberopande deraf, att, på sätt Riksdagens år 1878 församlade revisorer anmärkt, samma grund icke alltid blifvit tillämpad vid beräkning och utbetalning af arfvode till de Andra Kammarens ledamöter, hvilka af en eller annan orsak varit hindrade att infinna sig vid riksdagens början, samt att hvarken grundlagen eller Andra Kammarens arbetsordning innehölle någon föreskrift i fråga om kontroll öfver arfvodesmedlens behöriga fördelning, har motionären föreslagit, att näst efter § 5 i den för Andra Kammaren gällande arbetsordning måtte göras följande tillägg:

»Dessa ledamöter tillkomma att granska de i kansliet uppgjorda förteckningarne öfver de arfvodesbelopp, som hvarje månad requireras från Riksgäldskontoret, äfvensom att till talmannen anmäla och afgifva sitt utlåtande öfver sådana tvister, som i ett eller annat afseende kunna uppkomma.»

Vidare och som, enligt motionärens förmenande, åtskilliga andra brister förefunnes i gällande arbetsordning, har motionären hemställt:

»att arbetsordningen måtte underkastas revision samt förses med sådana tillägg, som anses af behovet påkallade.»

Beträffande första delen af motionen har Utskottet inhemtat, hurusom vid 1867 års riksdag Stats-Utskottet i memorial N:o 3, angående bestämmandet dels af resekostnadsersättning till ledamöterna uti Riks-

dagens Andra Kammare och dels af tiden och sättet för utbetalning af berörda ersättning samt riksdagsmannaarfvodet, föreslagit, bland annat, att i afseende på lyftningen af *såväl resekostnadsersättningen som arfvodet* borde iakttagas,

»att hvarje ledamot af Andra Kammaren skall till Kammarens sekreterare aflemna räkning på det belopp honom bör tillkomma, upptagande i afseende på resekostnaden stället, hvarifrån resan sker, samt miltalet från ledamotens hemvist till närmaste gästgifveri-, ångbåts- eller jernvägsstation, äfvensom uppgift, huruvida hela resan eller någon del deraf tillryggaläggas på jernväg eller ångbåt; att dessa räkningar, som böra till Kammarens sekreterare vara aflemnade senast tre dagar, innan utbetalningen bör ega rum, skola, åtföljda af ett sammandrag, utvisande, huru mycket hvarje ledamot eger uppbära, ofördröjligen af sekreteraren öfverlemnas till Riksgäldskontoret, hvarest räkningarne böra undergå granskning, hvarefter och sedan desamma befunnits rigtiga eller blifvit vederbörligen rättade, sammanlagda beloppet utbetalas till Kammarens sekreterare, hos hvilken ledamöterna ega att, mot qvitto å sammandraget, lyfta hvad hvar och en tillkommer; och skola dessa sålunda qvitterade sammandrag jemte sjelfva rese- och traktamentsersättningsräkningarne derefter bifogas Riksgäldskontorets räkenskaper.»

Detta Stats-Utskottets förslag blef af begge Kamrarne godkändt.

Då således, enligt Riksdagens beslut, det åligger Riksgäldskontoret att i *första hand* pröfva frågan om det belopp, som i arfvode bör tillkomma hvarje ledamot af Andra Kammaren, och uppenbart är, att Andra Kammaren ensam icke eger befogenhet att häruti göra ändring, torde motionärens förslag, att en gransknings- och pröfningsrätt i berörda hänseende skulle öfverlemnas åt vissa ledamöter af Kammaren, icke böra vinna afseende; hvarföre Utskottet hemställer,

1:o att hvad motionären i första delen af motionen föreslagit icke må af Kammaren bifallas.

I det af Stats-Utskottet vid innevarande riksdag afgifna utlåtande N:o 5 angående Riksgäldskontorets förvaltning har anmärkts, att granskning af requisitionen å arfvoden till Andra Kammarens ledamöter endast undantagsvis kunde ske i Riksgäldskontoret, som saknade alla »materialier» till en sådan granskning.

Ehuru, enligt Utskottets mening, någon svårighet icke kan möta för Riksgäldskontoret att erhålla nämnda »materialier», hvilka uteslutande utgöras af de Andra Kammarens protokoll, som visa, när ledamöterna vid Riksdagen sig inställt, har Utskottet likväl ansett, att i

Kammarens arbetsordning lämpligen kunde införas en föreskrift derom, att requisitionen å riksdagsmannaarfvodet bör åtföljas af utdrag af berörda protokoll; och hemställer derföre Utskottet,

2:o att § 16 i arbetsordningen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

§ 16.

1:o. Sekreteraren har att ansvara för vården af inkomna handlingar, till expedition befordra Kammarens beslut samt utföra tillsyn öfver kansligöromålens ordentliga och skyndsamma gång.

2:o. Vid förfall för sekreteraren bestrider den tjänsteman inom kansliet, som talmannen dertill utser, sekreterarens göromål.

Föreslagen lydelse:

§ 16.

1:o. Sekreteraren — — — — — gång.

2:o. *Då, i enlighet med hvad särskildt stadgas, arfvode till Kammarens ledamöter af sekreteraren hos Riksgäldskontoret requireras skall han till Riksgäldskontoret aflemna utdrag af Kammarens protokoll rörande tiden, när ledamöterna vid riksdagen sig inställt.*

3:o. Vid förfall för sekreteraren bestride den tjänsteman inom kansliet, som talmannen dertill utser, sekreterarens göromål.

Med anledning af stadgandet i § 30 Riksdagsordningen innehåller Andra Kammarens arbetsordning i § 26 mom. 1, att ledamot, som undfått ledighet från riksdagsgöromålen, men utan laga förfall uteblifver utöfver den för ledigheten bestämda tid, skall böta 10 riksdaler för hvarje dag han sålunda uteblifver; samt i mom. 2, bland annat, att medel, hvilka enligt mom. 1 kunna komma att utgifvas, skola under inseende af de i § 5 omförmälde ledamöter uppbäras och redovisas af den Kammarens tjänsteman, talmannen dertill förordnar; hvarjemte i § 25 mom. 2 stadgas, att öfver de Kammarens ledamöter, hvilka erhållit ledighet, skall i kansliet föras särskild förteckning; men arbetsordningen innehåller icke någon föreskrift, som möjliggör en kontroll deröfver, att ledamot icke begagnar längre ledighet än som blifvit honom beviljad.

För åstadkommande af en sådan kontroll har Utskottet funnit sig böra hemställa,

3:o att § 25 mom. 2 i arbetsordningen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

2:o Öfver de Kammarens ledamöter, hvilka erhållit ledighet, föres i kansliet särskild förteckning.

Föreslagen lydelse:

2:o. Öfver de Kammarens ledamöter, hvilka erhållit ledighet, föres i kansliet särskild förteckning; *skolande sådan ledamot, när han åter vid riksdagen sig inställer, derom i kansliet göra anmälan; och vare denna anmälan i förteckningen anmärkt.*

Enär den i § 15 mom. 4 arbetsordningen stadgade tid för aflemnande till justering af yttrande, hvilket ledamot under öfverläggning i ett ärende afgifvit, i allmänhet visat sig vara för kort för att kontrollerande notarierna skola kunna medhinna att med erforderlig omsorg granska samtliga de anföranden, hvilka under ett Kammarens sammanträde förekommit, har det syntts Utskottet, som om denna tid, i enlighet med hvad i Första Kammaren alltid egt och fortfarande eger rum, kunde utsträckas från andra till tredje dagen efter det ett yttrande afgifvits; och hemställer derföre Utskottet,

4:o att § 15 mom. 4 i arbetsordningen måtte erhålla förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

4:o. Yttrande, som ledamot under öfverläggning i ett ärende afgifvit, skall sist andra dagen derefter klockan 10 förmiddagen finnas för genomläsning

Föreslagen lydelse:

4:o. Yttrande, som ledamot under öfverläggning i ett ärende afgifvit, skall sist *tredje* dagen derefter klockan 10 förmiddagen finnas för genomläsning

tillgängligt i Kammarens kansli och för sådant ändamål der förblifva under nästföljande fyra dagar.	tillgängligt i Kammarens kansli och för sådant ändamål der förblifva under nästföljande <i>tre</i> dagar. Ledamot, som — — — —
Ledamot, som — — — —	damot, som — — — —
— — — — tjensteman.	tjensteman.

Då af enskild person tryckt skrift aflemnats för att i Kammararen utdelas, har, enligt vedertaget bruk, tillstånd till utdelningen meddelats af talmannen, hvilket ock torde vara i sin ordning, men deremot synes det icke vara lämpligt, att talmannen skall hafva till åliggande att sjelf åt innehållet af sådan skrift egna den granskning, som kan vara nödig för bestämmandet, huruvida utdelningen må ega rum eller icke; och har Utskottet, på grund häraf samt med anledning jemväl af en utaf föreståndaren för Riksdagens bibliotek hos Utskottet gjord framställning, att det måtte bestämmas, att exemplar af ifrågavarande skrifter till biblioteket aflemnas, ansett sig böra föreslå, att stadganden i berörda hänseenden införas under ett nytt eller andra moment i § 18 af arbetsordningen; hvadan Utskottet hemställer,

5:o att sistnämnda § måtte erhålla denna lydelse:

Nuvarande lydelse:

Öfver alla i Kammararen väckta motioner samt dit inkomna framställningar och utlåtanden skall föras dagbok, som alltid bör finnas i kansliet tillgänglig. Talmannen meddele, efter samråd med sekreteraren, nödiga föreskrifter i afseende å denna dagboks upprättande och förande.

Föreslagen lydelse:

1:o Öfver — — — —
— — — — förande.
2:o Aflemnas af enskild person tryckt skrift för att till Kammarens ledamöter utdelas, må utdelning icke ske utan att talmannen der-till gifvit lof, och eger han utse två eller flere af Kam-marens ledamöter för att bitruda vid granskning af så-dan skrift.

Af hvarje skrift, som så-lunda utdelas, skola genom

*sekreterarens försorg två
exemplar aflemnas till Riks-
dagens bibliotek.*

Stockholm den 28 April 1879.

På Utskottets vägnar:

J. SJÖBERG.